

เตรียมพร้อมสอบ

TGAT 3

สมรรถนะการทำงาน

- สรุปวิธีการทำข้อสอบวิชาสมรรถนะการทำงาน
เพื่อใช้ในการสอบ TGAT 3 ได้แก่
  - ▶ การสร้างคุณค่าและนวัตกรรม
  - ▶ การแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน
  - ▶ การบริหารจัดการอารมณ์
  - ▶ การเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมของสังคม
- คัดแนวข้อสอบที่คาดว่าจะออกสอบอย่างตรงประเด็น
พร้อมเฉลยละเอียด
- โดย อ.ภาณุภัทร วงศ์วรปัญญา

Contents

Part 1 การสร้างคุณค่าและนวัตกรรม

การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking)	2
การแก้ไขปัญหาอย่างมืออาชีพ (Professional Problem Solving)	2
ความคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking)	2
แนวข้อสอบการสร้างคุณค่าและนวัตกรรม ชุดที่ 1	7
● เฉลยแนวข้อสอบการสร้างคุณค่าและนวัตกรรม ชุดที่ 1	12
แนวข้อสอบการสร้างคุณค่าและนวัตกรรม ชุดที่ 2	17
● เฉลยแนวข้อสอบการสร้างคุณค่าและนวัตกรรม ชุดที่ 2	22
แนวข้อสอบการสร้างคุณค่าและนวัตกรรม ชุดที่ 3	25
● เฉลยแนวข้อสอบการสร้างคุณค่าและนวัตกรรม ชุดที่ 3	30
แนวข้อสอบการสร้างคุณค่าและนวัตกรรม ชุดที่ 4	35
● เฉลยแนวข้อสอบการสร้างคุณค่าและนวัตกรรม ชุดที่ 4	40
แนวข้อสอบการสร้างคุณค่าและนวัตกรรม ชุดที่ 5	43
● เฉลยแนวข้อสอบการสร้างคุณค่าและนวัตกรรม ชุดที่ 5	47
แนวข้อสอบการสร้างคุณค่าและนวัตกรรม ชุดที่ 6	51
● เฉลยแนวข้อสอบการสร้างคุณค่าและนวัตกรรม ชุดที่ 6	55
แนวข้อสอบการสร้างคุณค่าและนวัตกรรม ชุดที่ 7	59
● เฉลยแนวข้อสอบการสร้างคุณค่าและนวัตกรรม ชุดที่ 7	64

Part 2 การแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน

การระบุปัญหา (Identifying Problems)	68
การแสวงหาทางออก (Generating and Selecting Solutions)	68
การนำทางออกไปแก้ปัญหา (Implementation)	68
การประเมินทางออกเพื่อการพัฒนาปรับปรุง (Evaluation)	69
แนวข้อสอบการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ชุดที่ 1	73
● เฉลยแนวข้อสอบการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ชุดที่ 1	79
แนวข้อสอบการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ชุดที่ 2	83
● เฉลยแนวข้อสอบการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ชุดที่ 2	89
แนวข้อสอบการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ชุดที่ 3	93
● เฉลยแนวข้อสอบการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ชุดที่ 3	99
แนวข้อสอบการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ชุดที่ 4	103
● เฉลยแนวข้อสอบการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ชุดที่ 4	109
แนวข้อสอบการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ชุดที่ 5	113
● เฉลยแนวข้อสอบการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ชุดที่ 5	119
แนวข้อสอบการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ชุดที่ 6	123
● เฉลยแนวข้อสอบการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ชุดที่ 6	129
แนวข้อสอบการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ชุดที่ 7	133
● เฉลยแนวข้อสอบการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ชุดที่ 7	139

Part 3 การบริหารจัดการอารมณ์

ความตระหนักรู้ตนเอง (Self Awareness)	144
การควบคุมอารมณ์และบุคลิกภาพ (Personality and Emotional Control)	144
ความเข้าใจผู้อื่น (Interpersonal Understanding)	144
แนวข้อสอบการบริหารจัดการอารมณ์ ชุดที่ 1	147
● เฉลยแนวข้อสอบการบริหารจัดการอารมณ์ ชุดที่ 1	152
แนวข้อสอบการบริหารจัดการอารมณ์ ชุดที่ 2	157
● เฉลยแนวข้อสอบการบริหารจัดการอารมณ์ ชุดที่ 2	162
แนวข้อสอบการบริหารจัดการอารมณ์ ชุดที่ 3	167
● เฉลยแนวข้อสอบการบริหารจัดการอารมณ์ ชุดที่ 3	172
แนวข้อสอบการบริหารจัดการอารมณ์ ชุดที่ 4	177
● เฉลยแนวข้อสอบการบริหารจัดการอารมณ์ ชุดที่ 4	181
แนวข้อสอบการบริหารจัดการอารมณ์ ชุดที่ 5	185
● เฉลยแนวข้อสอบการบริหารจัดการอารมณ์ ชุดที่ 5	190
แนวข้อสอบการบริหารจัดการอารมณ์ ชุดที่ 6	195
● เฉลยแนวข้อสอบการบริหารจัดการอารมณ์ ชุดที่ 6	200
แนวข้อสอบการบริหารจัดการอารมณ์ ชุดที่ 7	205
● เฉลยแนวข้อสอบการบริหารจัดการอารมณ์ ชุดที่ 7	210

Part 4 การเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมของสังคม

การมุ่งเน้นการบริการสังคม (Service Orientation)	216
จิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (Environmental Responsibility)	216
การสร้างสรรค์เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น (Creating Local Benefits)	216
แนวข้อสอบการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมของสังคม ชุดที่ 1	219
● เฉลยแนวข้อสอบการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมของสังคม ชุดที่ 1	224
แนวข้อสอบการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมของสังคม ชุดที่ 2	227
● เฉลยแนวข้อสอบการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมของสังคม ชุดที่ 2	232
แนวข้อสอบการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมของสังคม ชุดที่ 3	235
● เฉลยแนวข้อสอบการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมของสังคม ชุดที่ 3	240
แนวข้อสอบการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมของสังคม ชุดที่ 4	241
● เฉลยแนวข้อสอบการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมของสังคม ชุดที่ 4	245
แนวข้อสอบการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมของสังคม ชุดที่ 5	247
● เฉลยแนวข้อสอบการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมของสังคม ชุดที่ 5	251
แนวข้อสอบการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมของสังคม ชุดที่ 6	253
● เฉลยแนวข้อสอบการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมของสังคม ชุดที่ 6	257
แนวข้อสอบการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมของสังคม ชุดที่ 7	259
● เฉลยแนวข้อสอบการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมของสังคม ชุดที่ 7	263

Part

ส่วนที่ 1

การสร้างคุณค่าและนวัตกรรม

การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking)

คือ ความสามารถในการทำความเข้าใจเรื่องราวหรือสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างชัดเจนและครบถ้วน เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และแยกแยะให้เห็นองค์ประกอบต่างๆ ได้อย่างมีหลักการ เช่น สาเหตุ ผลที่เกิดขึ้น รวมทั้งผลกระทบ ไม่ว่าจะทางตรงและทางอ้อม ข้อเสนอแนะที่สอดคล้อง และผู้ที่เกี่ยวข้อง

หลักการคิดเชิงวิเคราะห์ (ตี-เข้า-ช่าง-ใช้)

1. **ตีความได้** คือ วิเคราะห์ข้อมูลที่กำหนดให้เพื่อให้เข้าใจถึงสิ่งที่ข้อมูลไม่ได้กำหนดไว้โดยตรง
2. **เข้าใจบริบทเนื้อหา** คือ วิเคราะห์หาขอบเขตของเรื่องที่จะต้องแจ่มแจ้งและแยกองค์ประกอบ และรู้ถึงสาเหตุ
3. **ช่างสังเกต** คือ สังเกตและจับประเด็นได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม
4. **ใช้เหตุผลเก่ง** คือ หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล แยกความจริงและเท็จ หรือเรียงลำดับขั้นตอน

การแก้ไขปัญหาอย่างมืออาชีพ (Professional Problem Solving)

คือ ความสามารถในการรับรู้ปัญหาหรือสังเกตเห็นปัญหา สามารถวิเคราะห์เพื่อจัดการกับปัญหานั้น ได้อย่างเป็นระบบและมีหลักการด้วยวิธีต่างๆ ทั้งยังสามารถนำความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือแนวคิดที่สอดคล้องกับหลักวิชาชีพมาประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหาได้อย่างมืออาชีพ

หลักการแก้ไขปัญหาอย่างมืออาชีพ (คิดได้ และเลือกเป็น)

1. **คิดหาวิธีแก้ปัญหาได้** คือ หาวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผลตามแนวคิดและหลักการวิชาชีพ
2. **เลือกวิธีแก้ปัญหาเป็น** คือ เลือกใช้วิธีแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เหมาะสมกับสถานการณ์

ความคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking)

คือ ความสามารถในการนำเสนอความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างนวัตกรรมทางเลือก รวมทั้งสินค้าและบริการใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม สามารถนำเสนอความคิดเพื่อรองรับกับสถานการณ์ มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ นโยบาย และการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับปัจจัยและสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งรวมถึงการใช้เหตุผลเพื่อจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามสิ่งที่นำเสนอ

หลักการคิดเชิงนวัตกรรม (คิดใหม่ และได้ประโยชน์)

1. **คิดใหม่** คือ ต้องแก้ปัญหาได้ด้วยวิธีที่แตกต่าง
2. **ได้ประโยชน์** คือ ต้องทำได้จริง และเกิดประโยชน์สูงสุด

ตัวอย่างข้อสอบ

ขวัญใจ เป็นนักเรียนชั้น ม.6 ซึ่งครอบครัวทำสวนเงาะ เมื่อมีโควิด-19 เธอจึงต้องเรียนออนไลน์ที่บ้าน และได้ช่วยงานครอบครัวไปด้วย ปีนี้น้ำท่าดี ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาล ชาวสวนได้ผลผลิตเงาะจำนวนมาก ส่งผลให้ราคาเงาะหน้าสวนลดลงจากเดิมขายได้กิโลกรัมละ 20 บาท เหลือเพียงกิโลกรัมละ 10 บาท ชาวสวนข้างเคียงได้นำเงาะบางส่วนมาแปรรูปเป็นเงาะในน้ำเชื่อม ถ้านักเรียนเป็นขวัญใจ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ขายเงาะกิโลกรัมละ 20 บาทตามเดิม
- ข. ขายเงาะกิโลกรัมละ 8 บาท เพื่อตัดราคา
- ค. นำเงาะบางส่วนมาแปรรูปเป็นเงาะในน้ำเชื่อมเหมือนชาวสวนข้างเคียง
- ง. นำเงาะบางส่วนมาแปรรูป โดยให้แตกต่างจากชาวสวนข้างเคียง

วิธีหาคำตอบ

1. หลักการคิดเชิงวิเคราะห์ (ตี-เข้า-ข้าง-ใช้) มีดังนี้

- สถานการณ์ปัญหาคือผลผลิตเงาะล้นตลาด (ตีความ)
- ชาวสวนขายเงาะหน้าสวนได้น้อยกว่าปริมาณรับซื้อ (เข้าใจ)
- ขอบเขตประเด็นปัญหามี 2 ประเด็น คือ ขายเงาะออก และขายให้ได้ราคาดี (ข้างสังเกต) สังเกตได้ว่าชาวสวนข้างเคียงนำเงาะบางส่วนมาแปรรูปเป็นเงาะในน้ำเชื่อม
- ซึ่งอนุมานได้ว่าขายได้ราคาดีกว่าราคาขายเงาะหน้าสวน (ใช้เหตุผล)

จากสิ่งที่กำหนดให้ จึงสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลตามลำดับได้ว่า ผลผลิตล้น → ราคาตกต่ำ → แปรรูปผลผลิต ทั้งนี้การแก้ปัญหาต้องหลีกเลี่ยงการกลับเข้าสู่วงจรเดิม

2. หลักการแก้ไขปัญหาอย่างมืออาชีพ (คิดได้-เลือกเป็น) เมื่อเราทราบจากหลักการคิดเชิงวิเคราะห์แล้วว่า ปัญหาคืออะไร อุปสรรค หรือสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงคืออะไร จึงต้องนำหลักการแก้ปัญหาอย่างมืออาชีพมาใช้ จะเห็นว่า (คิดได้) จากตัวเลือกทั้ง 4 ข้อ ตัวเลือกเป็นวิธีแก้ปัญหาได้ (เลือกเป็น)

- ข้อ ก เป็นวิธีที่แทบจะไม่ช่วยแก้ปัญหาเลย
- ข้อ ข อาจแก้ปัญหาได้เพียงส่วนเดียว คือ การขายผลผลิต แต่ไม่ได้แก้ปัญหาเรื่องราคาขาย
- จึงเหลือตัวเลือกข้อ ค และ ง

3. หลักการคิดเชิงนวัตกรรม (คิดใหม่-ได้ประโยชน์) เมื่อเราทราบแล้วว่า ตัวเลือกในข้อใดมีแนวโน้มที่จะเป็นคำตอบแล้ว ถ้ามีมากกว่า 1 ข้อ ให้นำหลักการคิดเชิงนวัตกรรมมาวิเคราะห์จากกรณีนี้เราเหลือตัวเลือก 2 ข้อ คือ ข้อ ค และ ง เมื่อนำหลักการคิดเชิงนวัตกรรมจะได้ว่า ข้อ ค ไม่ใช่การคิดเชิงนวัตกรรม เพราะไม่ใช่การต่อยอดหรือคิดค้นขึ้นใหม่ แต่เป็นการลอกเลียนแบบ ซึ่งที่สุดแล้วอาจวนกลับเข้าสู่วงจรเดิมได้อีก ในขณะที่ข้อ ง สอดคล้องกับหลักการคิดเชิงนวัตกรรม คือสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยวิธีที่แตกต่างและเกิดประโยชน์สูงสุด

ดังนั้น จึงควรตอบข้อ ง

การคิดคะแนน

สำหรับข้อสอบการสร้างคุณค่าและนวัตกรรมนั้น ตัวเลือกทุกตัวเลือกมีคะแนน แต่มากน้อยแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับความถูกต้องของคำตอบ ซึ่งพิจารณาจากความสมบูรณ์ของคำตอบตามหลักการข้างต้น โดยเกณฑ์คะแนนมีดังนี้

เนื้อหาคำตอบ	คะแนน
ตัวเลือกซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุด (ครบประเด็นและตรงหลักการ)	1
ตัวเลือกซึ่งเป็นคำตอบที่ใกล้เคียงคำตอบที่ถูกต้องที่สุด (ไม่ตรงหลักการ)	0.75
ตัวเลือกซึ่งเป็นคำตอบที่แก้ปัญหาได้เพียงบางส่วน (ไม่ครบประเด็น)	0.50
ตัวเลือกที่ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้องน้อยที่สุด (ไม่ครบประเด็นและไม่ตรงหลักการ)	0.25

จากตัวอย่าง จะเห็นว่า

- ข้อ ก แทบไม่ช่วยแก้ปัญหาเลย จึงเป็นตัวเลือกที่มีคะแนนต่ำที่สุด คือ 0.25 คะแนน
- ข้อ ข ช่วยแก้ปัญหาได้เพียงส่วนเดียว จึงเป็นตัวเลือกที่ได้คะแนนครึ่งเดียวจากคะแนนเต็ม คือ 0.50 คะแนน
- ข้อ ค เป็นตัวเลือกที่สามารถแก้ปัญหาได้ทั้งสองส่วน แต่เป็นการเลียนแบบคนอื่น แสดงว่าขาดหลักคิดเชิงนวัตกรรม จึงเป็นตัวเลือกที่ได้คะแนน 0.75 คะแนน
- ข้อ ง เป็นตัวเลือกที่สามารถแก้ปัญหาได้ทั้งสองส่วน และตรงตามหลักการคิดวิเคราะห์ จึงเป็นตัวเลือกที่ได้คะแนนเต็ม คือ 1 คะแนน

ดังนั้นการให้คะแนนจึงเป็นดังนี้

ข้อ	คำตอบ	คะแนน
ก.	ขายเงาะกิโลกรัมละ 20 บาทตามเดิม	0.25
ข.	ขายเงาะกิโลกรัมละ 8 บาทเพื่อตัดราคา	0.50
ค.	นำเงาะบางส่วนมาแปรรูปเป็นเงาะในน้ำเชื่อมเหมือนชาวสวนข้างเคียง	0.75
ง.	นำเงาะบางส่วนมาแปรรูป โดยให้แตกต่างจากชาวสวนข้างเคียง	1.00

โครงสร้างและแนวทางออกข้อสอบ

ข้อสอบการสร้างคุณค่าและนวัตกรรม 1 ชุด มี 15 ข้อ มีแนวทางออกข้อสอบ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ขั้นเดียวจากข้อมูลที่รับจากโจทย์ หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อมูลที่กำหนดให้เท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณ รวมถึงข้อเท็จจริงจากข้อมูลที่กำหนดให้ และสิ่งที่อาจสามารถอนุมานหรือสรุปได้จากข้อมูลที่กำหนดให้

Examination

แนวข้อสอบการสร้างคุณค่า
และนวัตกรรม
ชุดที่ 1

คำอธิบาย ข้อสอบ 1 ชุด มี 15 ข้อ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกตอบตัวเลือกเดียว เกณฑ์การให้คะแนน คือ คะแนนจะลดหลั่นตามความถูกต้องของคำตอบ ตั้งแต่ 0.25-1 คะแนน

1. ปรีชาเป็นคนเท้าแบน มักพบความลำบากในการหารองเท้าที่พอดีกับลักษณะเท้ามาสวมใส่ เขาจึงตั้งใจจะผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพสำหรับคนที่มีลักษณะเท้าแบนแบบเขาโดยเฉพาะ เขาใช้เวลาในการค้นคว้าและคิดค้นนานถึง 6 เดือน จนในที่สุดก็สามารถสร้างรองเท้าต้นแบบขึ้นมาได้ 1 รุ่น ถ้านักเรียนเป็นปรีชา นักเรียนจะอย่างไรในลำดับถัดไป
  - ก. นำรองเท้าต้นแบบไปให้ผู้คนที่ทั่วไปทดลองสวมใส่
  - ข. นำรองเท้าต้นแบบไปวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัยชื่อดัง
  - ค. นำรองเท้าต้นแบบไปขอความเห็นจากคนที่มีลักษณะเท้าแบนแบบเขา
  - ง. นำรองเท้าต้นแบบไปให้โรงงานผลิต 2,000 คู่ เพื่อจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ
2. ต้นกล้ากับต้นน้ำเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และเป็นเพื่อนรักกัน ต้นน้ำรู้ว่าต้นกล้ามีความรู้เรื่องแท็บเล็ตเป็นอย่างดี จึงสอบถามขอความช่วยเหลือจากต้นกล้า ให้ช่วยแนะนำแท็บเล็ตสำหรับเรียนออนไลน์ที่ไม่แพงจนเกินไปให้ที ถ้านักเรียนเป็นต้นกล้า นักเรียนจะอย่างไรในลำดับถัดไป
  - ก. ปฏิเสธการช่วยเหลือ เพราะเชื่อว่าในอนาคตจะได้กลับไปเรียนที่โรงเรียนตามปกติ
  - ข. แนะนำแท็บเล็ตรุ่นที่มีสเปกพอดีและราคาถูกที่สุดให้ต้นน้ำ
  - ค. หาข้อมูลแท็บเล็ตที่เหมาะสมกับการเรียนออนไลน์ จำนวน 3 รุ่น ให้ต้นน้ำเลือกเอง
  - ง. สอบถามต้นน้ำว่าต้องการแท็บเล็ตราคาสูงสุดไม่เกินเท่าไร
3. รสรินได้การบ้านเกี่ยวกับโควิด-19 โดยให้ค้นคว้าอาการของโควิดสำหรับผู้ที่หายจากการติดเชื้อโควิด-19 ซึ่งมีทั้งอาการที่แสดงออกภายนอก และไม่แสดงออก แต่ละคนจะมีอาการทั้งเหมือนและแตกต่างกันไป รสรินควรทำอย่างไร
  - ก. หาข้อมูลในอินเทอร์เน็ต
  - ข. สอบถามคนใกล้ชิดที่เคยติดโควิด-19
  - ค. สังเกตอาการคนใกล้ชิดที่เคยติดโควิด-19
  - ง. ถูกทุกข้อ
4. รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลประชาชนในทุกๆ ด้าน รวมทั้งด้านราคาสินค้าอุปโภคและบริโภค ปรากฏว่าปริมาณเนื้อหมูในตลาดมีน้อยกว่าความต้องการบริโภคภายในประเทศ ทำให้ราคาขายเนื้อหมูภายในประเทศทั้งราคาขายหน้าฟาร์มและราคาขายหน้าเชิงเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประชาชนผู้บริโภคเนื้อหมูได้รับความเดือดร้อน ถ้านักเรียนเป็นรัฐบาล นักเรียนจะอย่างไรเป็นลำดับแรก
  - ก. แทรกแซงราคาเนื้อหมูไม่ให้ขึ้นไปตามกลไกตลาด
  - ข. นำเข้าเนื้อหมูจากต่างประเทศให้เพียงพอกับความต้องการบริโภคภายในประเทศ
  - ค. ตรวจสอบหาสาเหตุของปัญหาที่ทำให้ราคาเนื้อหมูเพิ่มสูงขึ้น
  - ง. สำรวจความต้องการบริโภคเนื้อหมูของประชาชน และปริมาณเนื้อหมูภายในประเทศ

5. สตีฟเป็นเจ้าของบริษัทผลิตสมาร์ตโฟน โดยสมาร์ตโฟนรุ่นต่างๆ รวมถึงรุ่นล่าสุดของเขาไม่ค่อยเป็นที่นิยมของผู้บริโภค สวนทางกับความนิยมของสมาร์ตโฟนแบรนด์คู่แข่ง ถ้าสตีฟมาขอคำปรึกษานักเรียนว่า จะทำอะไรให้สมาร์ตโฟนรุ่นต่อไปของเขากลับมาเป็นที่นิยมในกลุ่มผู้บริโภคอีกครั้ง โดยนักเรียนเป็นที่ปรึกษาธุรกิจที่มีชื่อเสียง นักเรียนจะแนะนำอย่างไร
- แนะนำให้สตีฟไปหาที่ปรึกษาคนอื่นเพราะกลัวเสียชื่อเสียง
  - แนะนำให้สตีฟสำรวจตลาดและผลิตสมาร์ตโฟนให้ตรงความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
  - แนะนำให้สตีฟผลิตสมาร์ตโฟนรุ่นใหม่ที่ทันสมัยที่สุดออกมาขายแทนรุ่นเดิมโดยเร็ว
  - แนะนำให้สตีฟผลิตสมาร์ตโฟนแบบเดียวกับสมาร์ตโฟนของคู่แข่งซึ่งกำลังเป็นที่นิยม
6. คนรุ่นใหม่มีความต้องการช่วยเผยแพร่วัฒนธรรมไทยด้านต่างๆ ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายในต่างประเทศ มะลิเป็นนักร้องไทยที่ได้รับเชิญให้ไปแสดงคอนเสิร์ตในต่างประเทศ 2 ครั้ง ครั้งแรกเธอนำข้าวเหนียวแก้วดำขึ้นไปกินบนเวทีขณะอยู่ระหว่างการแสดง ทำให้เกิดกระแสความนิยมบริโภคข้าวเหนียวแก้วดำทั้งในประเทศและต่างประเทศ ถ้านักเรียนเป็นมะลิ ในการแสดงครั้งถัดไป นักเรียนจะอย่างไร
- นำข้าวเหนียวแก้วดำขึ้นไปรับประทานบนเวทีขณะทำการแสดงอีกครั้ง
  - นำข้าวเหนียวมะม่วงขึ้นไปรับประทานบนเวทีขณะทำการแสดง
  - นำอาหารไทยที่แตกต่างจากครั้งแรกขึ้นไปรับประทานบนเวทีขณะทำการแสดง
  - นำวัฒนธรรมไทยด้านอื่นๆ ขึ้นไปโชว์บนเวทีขณะทำการแสดง
7. แก้วตาเป็นนักการเมืองท้องถิ่น ต้องการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของคนพิการในท้องถิ่นที่ตนดูแลให้ตรงจุดที่สุด ถ้านักเรียนเป็นแก้วตา ควรทำอย่างไรในลำดับถัดไป
- สำรวจปัญหาการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของคนพิการจากประชาชนในพื้นที่ท้องถิ่นของตน
  - สอบถามและศึกษาปัญหาการเข้าถึงบริการสาธารณสุขจากคนพิการในพื้นที่ท้องถิ่นของตน
  - สังเกตและเฝ้าติดตามปัญหาการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของคนพิการในพื้นที่ท้องถิ่นของตน
  - ไปศึกษาดูงานปัญหาและการแก้ปัญหาการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของคนพิการในท้องถิ่นอื่นๆ
8. สาวิตรีเคยเป็นพนักงานบริษัท ช่วงโควิด-19 ระบาด ทำให้เธอต้องตกงาน ด้วยเงินเก็บที่มีจำกัด เธอจึงกลับมาอยู่บ้าน การระบาดของโควิด-19 ยังทำให้คนในชุมชนหลายคนต้อง Work from Home แต่ร้านอาหารในชุมชนมีน้อย การสั่งดีลิเวอรี (Delivery) ก็มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าการซื้อรับประทานที่ร้าน 40-50% เพื่อนบ้านบริเวณใกล้เคียงจึงทำข้าวกล่องขาย ถ้านักเรียนเป็นสาวิตรี นักเรียนจะอย่างไร
- หาสมัครงานประจำจากในอินเทอร์เน็ตและออกไปหางานข้างนอก
  - อยู่บ้านอ่านหนังสือเตรียมสอบเพื่อรอสมัครสอบแข่งขันงานราชการ
  - เปิดร้านขายอาหารที่แตกต่างจากเพื่อนบ้านเพื่อสร้างรายได้ในระหว่างนี้
  - ทำข้าวกล่องขายเหมือนเพื่อนบ้านเพื่อสร้างรายได้ระหว่างหางานประจำ

A เฉลยแนวข้อสอบการสร้างคุณค่าและนวัตกรรม ชุดที่ 1

1. ตอบข้อ ค เพราะ เป็นข้อที่ได้คะแนนมากที่สุด ส่วนตัวเลือกอื่นจะได้คะแนนแตกต่างกันไปดังนี้

ข้อ	คำตอบ	คะแนน
ก.	นำร่องเข้าต้นแบบไปให้ผู้คนทั่วไปทดลองสวมใส่	0.75
ข.	นำร่องเข้าต้นแบบไปวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัยชื่อดัง	0.25
ค.	นำร่องเข้าต้นแบบไปขอความเห็นจากคนที่มีลักษณะเท้าแบนแบบเขา	1.00
ง.	นำร่องเข้าต้นแบบไปให้โรงงานผลิต 2,000 คู่ เพื่อจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ	0.50

2. ตอบข้อ ง เพราะ เป็นข้อที่ได้คะแนนมากที่สุด ส่วนตัวเลือกอื่นจะได้คะแนนแตกต่างกันไปดังนี้

ข้อ	คำตอบ	คะแนน
ก.	ปฏิเสธการช่วยเหลือ เพราะเชื่อว่าในอนาคตจะได้กลับไปเรียนที่โรงเรียนตามปกติ	0.25
ข.	แนะนำแท็บเล็ตรุ่นที่มีสเปกพอดีและราคาถูกที่สุดให้ต้นน้ำ	0.50
ค.	หาข้อมูลแท็บเล็ตที่เหมาะสมกับการเรียนออนไลน์ จำนวน 3 รุ่น ให้ต้นน้ำเลือกเอง	0.75
ง.	สอบถามต้นน้ำว่าต้องการแท็บเล็ตราคาสูงสุดไม่เกินเท่าไร	1.00

3. ตอบข้อ ง เพราะ เป็นข้อที่ได้คะแนนมากที่สุด ส่วนตัวเลือกอื่นจะได้คะแนนแตกต่างกันไปดังนี้

ข้อ	คำตอบ	คะแนน
ก.	หาข้อมูลในอินเทอร์เน็ต	0.75
ข.	สอบถามคนใกล้ชิดที่เคยติดโควิด-19	0.50
ค.	สังเกตอาการคนใกล้ชิดที่เคยติดโควิด-19	0.25
ง.	ถูกทุกข้อ	1.00

4. ตอบข้อ ค เพราะ เป็นข้อที่ได้คะแนนมากที่สุด ส่วนตัวเลือกอื่นจะได้คะแนนแตกต่างกันไปดังนี้

ข้อ	คำตอบ	คะแนน
ก.	แทรกแซงราคาเนื้อหมูไม่ให้เป็นไปตามกลไกตลาด	0.25
ข.	นำเข้าเนื้อหมูจากต่างประเทศให้เพียงพอกับความต้องการบริโภคภายในประเทศ	0.50
ค.	ตรวจสอบหาสาเหตุของปัญหาที่ทำให้ราคาเนื้อหมูเพิ่มสูงขึ้น	1.00
ง.	สำรวจความต้องการบริโภคเนื้อหมูของประชาชน และปริมาณเนื้อหมูภายในประเทศ	0.75

Part

ส่วนที่ 2
การแก้ไขปัญหาค้างค้ำ

การระบุปัญหา (Identifying Problems)

คือ การทำความเข้าใจปัญหา วิเคราะห์เงื่อนไขหรือข้อจำกัดของสถานการณ์ เพื่อกำหนดขอบเขตของปัญหา และนำไปสู่การสร้างสรรค์ชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ หรือวิธีการในการแก้ปัญหาอย่างแตกต่าง ประกอบด้วย การทำความเข้าใจสถานการณ์ การระบุปัญหา รวมถึงความเข้าใจขอบเขตของปัญหาและผลกระทบที่เกี่ยวข้อง

หลักการระบุปัญหา (เข้าใจ-เข้าถึง-เป้าหมาย)

1. **เข้าใจว่าปัญหาอะไร** คือ วิเคราะห์ข้อมูลหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้เพื่อระบุปัญหา
2. **เข้าถึงผู้เผชิญปัญหา** คือ วิเคราะห์ข้อมูลหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้ว่าเป็นปัญหาของใครบ้าง
3. **เป้าหมายในการแก้ไขปัญหา** คือ วิเคราะห์ปัญหาให้เห็นเป้าหมาย เพื่อนำไปสู่แนวทางแก้ไข

การแสวงหาทางออก (Generating and Selecting Solutions)

คือ การค้นหาคำตอบโดยพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด ประกอบด้วย การสร้างทางเลือกในการแก้ไขปัญหา และการระบุทางเลือกที่มีความเหมาะสม ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับหลักการแก้ไขปัญหาย่างมีอาชีพ คือ คิดได้ และเลือกเป็น

หลักการแสวงหาทางออก (สร้าง-เลือก)

1. **สร้างและหาทางเลือก** คือ วิเคราะห์ปัญหาแล้วหาทางแก้ไข ไม่ว่าจะใช้วิธีใดก็ตาม
2. **เลือกทางที่เหมาะสม** คือ ใช้ข้อมูลที่กำหนดให้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาตัวเลือกที่เหมาะสมที่สุด

การนำทางออกไปแก้ปัญหา (Implementation)

คือ การนำตัวเลือกที่เหมาะสมที่ได้จากขั้นตอนการแสวงหาทางออก ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย หรือในการแก้ปัญหา ประกอบด้วย การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ และการปรับเปลี่ยนแผนเพื่อนำไปสู่การแก้ไขสถานการณ์ได้ตามความเหมาะสม

หลักการนำทางออกไปแก้ปัญหา (ปฏิบัติ และปรับเปลี่ยน)

1. **ปฏิบัติ** คือ พิจารณาทางเลือกว่าต้องทำอะไรบ้าง หรือนำสู่การปฏิบัติอย่างไร
2. **ปรับเปลี่ยน** คือ พิจารณาสถานการณ์และปรับเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติให้มีความเหมาะสม

การประเมินทางออกเพื่อการพัฒนาปรับปรุง (Evaluation)

คือ การประเมินหรือกระบวนการในการตัดสินคุณค่าจากการนำทางเลือกที่เหมาะสมไปใช้ในการแก้ปัญหาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูลจากการลงใช้ และการสรุปผลจากการนำไปลงใช้

หลักการประเมินทางออกเพื่อการพัฒนาปรับปรุง (ตรงจุด และครบประเด็น)

1. **ตรงจุด** คือ กรอบการประเมินต้องตรงจุด คือ เป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้อง เชื่อมโยง สอดคล้องกับประเด็นปัญหา เป้าหมาย และทางออก สามารถวัดผลได้
2. **ครบประเด็น** คือ กรอบการประเมินนอกจากจะต้องตรงจุดแล้ว ยังต้องครบถ้วนทุกประเด็นที่เกี่ยวข้องที่สามารถประเมินได้ ส่วนเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องไม่ควรนำมาประเมิน

ตัวอย่างข้อสอบ

เหตุการณ์ "เสื่อองค์กร"

องค์กรการกุศลแห่งหนึ่ง ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภาคเอกชน ปีนี้ได้จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นักเรียนในฐานะหัวหน้าฝ่ายการเงินมีหน้าที่ดูแลด้านการเงินและการจัดสรรงบประมาณ

ในการประชุมจัดสรรงบประมาณของกิจกรรมในครั้ง นี้ มีสมาชิกบางส่วนเสนอและให้เหตุผลถึงความจำเป็นที่จะต้องมีเสื่อองค์กร เพื่อแสดงถึงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และประชาสัมพันธ์องค์กรให้เป็นที่รับรู้ จึงเสนอฝ่ายการเงินจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำเสื่อ นักเรียนได้ชี้แจงว่าปีก่อนๆ ไม่เคยมีงบประมาณในส่วนนี้ ดังนั้นในปีจึงต้องจัดเตรียมงบประมาณในส่วนนี้ไว้ให้

1. ถ้าจะเข้าใจปัญหานี้ นักเรียนต้องหาข้อมูลอะไรเพิ่มเติม (หลายคำตอบ)

- ก. งบประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับทำเสื่อองค์กร
- ข. ความเห็นของภาคเอกชนที่ให้การสนับสนุนองค์กร
- ค. ความต้องการงบประมาณของฝ่ายต่างๆ ในองค์กร
- ง. ฐานะทางการเงินของสมาชิกภายในองค์กร

วิธีหาคำตอบของคำถามที่ 1

ใช้หลักการระบุปัญหา (เข้าใจ-เข้าใจถึง-เป้าหมาย) จากสถานการณ์จะเห็นว่า ปัญหาคือต้องการทำเสื่อองค์กร เป็นปัญหาของฝ่ายการเงินที่ต้องจัดสรรงบประมาณ โดยแต่ละฝ่ายและสมาชิกในชมรมได้รับผลจากปัญหาดังนี้ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้สามารถจัดทำเสื่อให้ได้

ดังนั้น ข้อมูลที่ควรรู้ คือ ข้อมูลเกี่ยวกับการเงิน พิจารณาจากตัวเลือก ได้แก่ สถานะทางการเงินขององค์กรและสมาชิก และค่าเสื่อ

ดังนั้น จึงควรตอบข้อ ก, ค และ ง (ฝนคำตอบทั้ง 3 ข้อ)

2. ในความเห็นของนักเรียน แนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุดควรเป็นข้อใด (คำตอบเดียว)

- ก. ทำแผนงบประมาณใหม่ โดยหักงบประมาณจากฝ่ายต่างๆ เท่าๆ กันมาเป็นค่าใช้จ่ายในการทำเสื้อ
- ข. ชี้แจงกับสมาชิกองค์กรว่าในปีนี้ทำแผนงบประมาณเอาไว้แล้วไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้
- ค. จัดสรรงบประมาณบางส่วนสำหรับทำเสื้อ โดยหักจากฝ่ายต่างๆ ตามสมควรใจ และให้ช่วยกันหางบเพิ่ม
- ง. ประชุมวางแผนจัดสรรงบประมาณใหม่เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายของทุกกิจกรรม

วิธีหาคำตอบของคำถามที่ 2

ใช้หลักการแสวงหาทางออก (สร้าง-เลือก) เราทราบจากหลักการระบุปัญหาแล้วว่าจะต้องนำไปสู่เป้าหมายคือจัดทำเสื้อให้ได้ จึงนำมาพิจารณาต่อในขั้นนี้ จากตัวเลือกได้สร้างทางเลือกให้เราแล้ว ซึ่งจะเห็นว่าตัวเลือกแต่ละข้อล้วนเป็นทางออกของปัญหา แต่ข้อ ข ไม่เหมาะสมที่สุด เพราะไม่ใช่ทางออกที่นำไปสู่เป้าหมาย ส่วนข้อ ก และ ข้อ ค แก้ปัญหาได้เพียงส่วนหนึ่งหรือไม่ครบทั้งหมดหรือเพิ่มปัญหาในส่วนอื่น จึงไม่ใช่ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด จะเห็นว่า ข้อ ง สามารถแก้ปัญหาได้ทั้งหมดโดยไม่สร้างปัญหาใหม่ด้วย จึงเป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด

ดังนั้น จึงควรตอบข้อ ง

3. ฝ่ายการเงินได้สำรวจราคาค่าเสื้อองค์กร พบว่าราคาไม่เกินตัวละ 180 บาท และต้องใช้ทั้งหมด 40 ตัว เป็นเงิน 7,200 บาท แต่ทางชมรมสามารถหางบประมาณได้เพียง 2,000 บาท โดยนำมาจากงบประมาณค่าสวัสดิการและอุปกรณ์ในงาน ส่วนงบประมาณที่ขาดอีก 5,200 บาท ให้สมาชิกในชมรมช่วยกันหาผู้สนับสนุนมาเพิ่มเติม เมื่อใกล้ถึงวันงานฝ่ายกิจกรรมแจ้งว่า งบประมาณที่จัดให้ไม่เพียงพอกับแผนที่วางไว้ จึงขอปรึกษากับฝ่ายการเงินเพื่อหาทางแก้ไข นักเรียนจะแก้ปัญหาได้อย่างไร (คำตอบเดียว)

- ก. ตัดงบประมาณจากฝ่ายประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ได้ใช้มาใช้ก่อนเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
- ข. เรียกรายเงินจากสมาชิกชมรมทุกคนตามกำลังทรัพย์แต่ละคน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่
- ค. ทำหนังสือขอสนับสนุนจากบริษัทห้างร้าน และให้สมาชิกเดินถือกล่องรับบริจาคอย่างถูกกฎหมาย
- ง. ประชุมหารือปัญหาและขอความร่วมมือกับทุกฝ่าย เพื่อลดค่าใช้จ่ายไม่จำเป็นและเกลี่ยเงินมาใช้

วิธีหาคำตอบของคำถามที่ 3

ใช้หลักการนำทางออกไปแก้ปัญหา (ปฏิบัติ-ปรับเปลี่ยน) จะเห็นว่าตัวเลือกข้อ ง สามารถทำได้จริงและทำได้เลย คือ การลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นเพื่อเกลี่ยเงินส่วนนั้นมาใช้ ถึงแม้จะขัดกับข้อมูลในตอนแรกแต่อย่าลืมว่าหลักการนำทางออกไปแก้ปัญหาสามารถปรับเปลี่ยนให้เกิดความเหมาะสมตามสถานการณ์ได้

ดังนั้น จึงควรตอบข้อ ง

4. นักเรียนจะใช้ปัจจัยใดในการประเมินผลการแก้ปัญหาในครั้งนี้ (หลายคำตอบ)

- ก. ความตระหนักรู้ของคนในองค์กรเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร
  - ข. การดำเนินกิจกรรมในครั้งนี้มีงบประมาณที่เพียงพอ สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี
  - ค. ความรักและความสามัคคีของคนในองค์กรทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้อย่างราบรื่น
  - ง. ความพึงพอใจของสมาชิกในองค์กรต่อการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับในแต่ละส่วน
- วิธีหาคำตอบของคำถามที่ 4

ใช้หลักการประเมินทางออกเพื่อการพัฒนาปรับปรุง (ตรงจุด-ครบประเด็น) จากสถานการณ์จะเห็นว่าประเด็นปัญหาคืองบประมาณไม่พอ เป้าหมายคือต้องทำให้มีงบเพียงพอ และทางออกหรือทางแก้ปัญหา คือ การลดรายจ่ายไม่จำเป็นเพื่อเกลี่ยงบประมาณไปใช้ให้เพียงพอ กรอบการประเมินจึงต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านี้ และต้องครบประเด็น จากตัวเลือกจะเห็นว่า ข้อ ก และ ค ไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นในครั้งนี้เลย ส่วนข้อ ข และ ง มีความเกี่ยวข้อง เพราะเป็นการวัดผลของแนวทางที่นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา

ดังนั้น จึงควรตอบข้อ ข และ ง (ฝนคำตอบทั้ง 2 ข้อ)

การคิดคะแนน

สำหรับข้อสอบการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนนั้น จะมีการคิดคะแนน 2 รูปแบบ ตามลักษณะการตอบ ซึ่งมี 2 รูปแบบเช่นกัน คือ

- **แบบที่ 1 ข้อสอบ 1 ข้อ มีหลายคำตอบ** จะเป็นข้อสอบลำดับที่ 1 และ 4 ของแต่ละสถานการณ์ โดยนักเรียนจะต้องฝนคำตอบอย่างน้อย 1 คำตอบเสมอ ตัวเลือกแต่ละข้อจะมีคะแนนเท่ากัน คือ 0.25 คะแนน ดังนั้น ข้อสอบ 1 ข้อจะมีคะแนนเต็ม 1 คะแนน ซึ่งจะได้คะแนนต่อเมื่อฝนคำตอบที่ถูก และไม่ฝนคำตอบที่ผิด ถ้าไม่ฝนคำตอบในข้อที่ถูก หรือไปฝนคำตอบในข้อที่ผิด ก็จะไม่ได้คะแนนสำหรับคำตอบนั้น แต่ถ้าไม่ฝนคำตอบเลย ก็จะไม่ได้คะแนนเลย โดยจะได้คะแนนเต็มก็ต่อเมื่อตอบถูกตามรูปแบบ (Pattern) ของคำตอบเท่านั้น ทั้งนี้รูปแบบของคำตอบแต่ละข้อจะแตกต่างกันออกไป โดยมีคำตอบที่ถูกตั้งแต่ 1-4 ข้อ

ตัวอย่างการให้คะแนน กรณีสมมติว่า ข้อ ก และ ข คือ คำตอบที่ถูกต้อง

ข้อ	ก	ข	ค	ง	คะแนนที่ได้
เฉลย	ถูก (ต้องฝน)	ถูก (ต้องฝน)	ผิด (ไม่ต้องฝน)	ผิด (ไม่ต้องฝน)	
ผู้ตอบคนที่ 1	● ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	1
ผู้ตอบคนที่ 2	● ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	0.75
ผู้ตอบคนที่ 3	● ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	0.75
ผู้ตอบคนที่ 4	○ ไม่ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	0.75
ผู้ตอบคนที่ 5	● ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	0.50
ผู้ตอบคนที่ 6	● ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	0.50
ผู้ตอบคนที่ 7	● ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	0.50
ผู้ตอบคนที่ 8	○ ไม่ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	0.50
ผู้ตอบคนที่ 9	○ ไม่ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	0.50
ผู้ตอบคนที่ 10	● ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	0.25
ผู้ตอบคนที่ 11	○ ไม่ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	0.25
ผู้ตอบคนที่ 12	○ ไม่ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	0.25
ผู้ตอบคนที่ 13	○ ไม่ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	0.25
ผู้ตอบคนที่ 14	○ ไม่ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	● ฝน (0.25)	0
ผู้ตอบคนที่ 15	○ ไม่ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	○ ไม่ฝน (0.25)	0

ตัวอย่างการให้คะแนนกรณีของผู้ตอบคนที่ 15 ถ้าไม่ฝนคำตอบเลย จะถือว่านักเรียนไม่ได้ทำข้อสอบข้อนั้น และคะแนนจะเป็น 0 ถึงแม้จะไม่ฝนข้อที่ไม่ต้องฝนก็จะได้คะแนนส่วนนั้นด้วย

- **แบบที่ 2 ข้อสอบ 1 ข้อมีคำตอบเดียว** หมายถึงให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว แต่ตัวเลือกจะมีคะแนนลดหลั่นกันไปตามความถูกต้องของคำตอบ โดยมีคะแนนตั้งแต่ 0.25-1 คะแนน

Examination

แนวข้อสอบ
การแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน
ชุดที่ 1

คำอธิบาย ข้อสอบ 1 ชุด มี 15 ข้อ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก คำถามข้อที่ 2 และ 3 ของแต่ละสถานการณ์ให้นักเรียนเลือกตอบตัวเลือกเดียว คะแนนจะลดหลั่นตามความถูกต้องของคำตอบ ตั้งแต่ 0.25-1 คะแนน ส่วนคำถามข้อที่ 1 และ 4 ของแต่ละสถานการณ์ให้นักเรียนเลือกตอบได้หลายตัวเลือก หากตอบถูกต้องทั้งหมดจะมีคะแนนเต็มข้อละ 1 คะแนน

อ่านเหตุการณ์ต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อที่ 1-4

เหตุการณ์ “หมูแพง”

ประเทศ A กำลังประสบปัญหาเนื้อหมูราคาแพง โดยราคาขายสูงขึ้นไปกว่าเท่าตัว ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนมาก นายกรัฐมนตรีจึงเรียกประชุมคณะรัฐมนตรี เพื่อหารือการแก้ปัญหา คุณในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีหน้าที่กำกับดูแลการนำเข้า-ส่งออก รวมทั้งควบคุมและกำหนดราคาอาหารไม่ให้สูงเกินไป

ในการประชุมครั้งนี้ มีข้อเสนอให้นำเข้าเนื้อหมูจากต่างประเทศ โดยให้เหตุผลและความจำเป็นเพื่อเพิ่มปริมาณเนื้อหมูให้เพียงพอกับความต้องการบริโภคของประชาชน ราคาเนื้อหมูก็จะลดลงเอง นายกรัฐมนตรีจึงมอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ไปนำเข้าเนื้อหมู คุณได้ชี้แจงว่าการนำเข้าเนื้อหมูสามารถทำได้แต่ต้องนำเข้าในปริมาณที่เหมาะสม

1. ถ้าจะเข้าใจปัญหานี้ คุณต้องหาข้อมูลอะไรเพิ่มเติม
  - ก. ความต้องการบริโภคเนื้อหมูที่แท้จริง
  - ข. ปริมาณเนื้อหมูในตลาดและในสต็อกที่พร้อมจำหน่าย
  - ค. ปริมาณสุกรเลี้ยงที่มีอยู่ทั่วประเทศ
  - ง. ราคาขายเนื้อสุกรภายในประเทศ
2. ข้อใดคือแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด
  - ก. สั่งนำเข้าเนื้อหมูปริมาณมากโดยเร็ว เพื่อแก้ปัญหาให้เร็วที่สุด
  - ข. ชี้แจงต่อที่ประชุมว่าไม่สามารถนำเข้าได้เนื่องจากไม่ทราบอุปสงค์และอุปทานที่แท้จริง
  - ค. สสำรวจความต้องการบริโภคเนื้อหมู และนำเข้าเนื้อหมูให้เท่ากับความต้องการ
  - ง. ตรวจสอบปริมาณเนื้อหมูในตลาด และความต้องการบริโภคเนื้อหมู เพื่อนำเข้าเท่าที่จำเป็น

3. ข้าราชการกระทรวงพาณิชย์ได้ลงพื้นที่สำรวจปริมาณเนื้อหมูที่มีในตลาดรวมทั้งในสต็อกของผู้ขายด้วย พบว่ามีปริมาณเนื้อหมูที่มีไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคจริง แต่ปริมาณเนื้อหมูที่มีอยู่ในสต็อกนั้นมีจำนวนมาก หากนำออกมาจำหน่ายจะช่วยให้ปริมาณเนื้อหมูใกล้เคียงกับความต้องการของผู้บริโภค นอกจากนี้ยังลงพื้นที่สำรวจปริมาณหมูเลี้ยงในฟาร์มทั่วประเทศ พบว่ามีจำนวนไม่มาก คาดการณ์ว่าต่อให้หมูแต่ละรุ่นออกสู่ตลาด จะน้อยกว่าความต้องการบริโภคในช่วงเวลาเดียวกันถึง 2 เท่า คุณจะแก้ปัญหาได้อย่างไร
- นำเข้าเนื้อหมูจากต่างประเทศตามเดิม และส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงหมูเพิ่มขึ้น
  - แจ้งไปยังนายกรัฐมนตรีว่าหมูเพียงพอกับความต้องการ และไม่ต้องทำอะไรแล้ว
  - ขอความร่วมมือผู้ขายนำเนื้อหมูในสต็อกออกสู่ตลาด และส่งเสริมการเลี้ยงหมู
  - ออกมาตรการห้ามกักตุนเนื้อหมูในสต็อก นำเข้าเนื้อหมูเท่าที่จำเป็น และส่งเสริมการเลี้ยงหมู
4. คุณจะใช้ปัจจัยใดในการประเมินผลการแก้ปัญหาในครั้งนี้
- ความสนใจของประชาชนต่อการดำเนินการแก้ปัญหาของรัฐบาล
  - ราคาเนื้อหมูลดลงมาอยู่ในระดับที่ผู้บริโภคพอใจ
  - มีปริมาณหมูเลี้ยงเพียงพอต่อความต้องการบริโภคเนื้อหมูในอนาคต
  - ความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจของข้าราชการและรัฐมนตรีในการแก้ปัญหา

อ่านเหตุการณ์ต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อที่ 5-8

เหตุการณ์ “ค่าแรงถูก”

ป่าแดงประกอบธุรกิจส่วนตัว โดยมีลูกจ้างรายวัน 5 คน จ่ายค่าจ้างให้วันละ 350 บาท ทำงานจันทร์ถึงเสาร์ ปีนี้เศรษฐกิจตกต่ำ ค่าครองชีพสูงขึ้น ลูกจ้างของป่าแดงจึงเรียกร้องขอขึ้นค่าจ้างเป็นวันละ 450 บาท เพื่อให้สอดคล้องกับค่าครองชีพและเป็นขวัญกำลังใจให้ลูกจ้างในการทำงาน ป่าแดงจึงให้ลูกสาวซึ่งมีหน้าที่ดูแลเรื่องงบประมาณไปพิจารณาว่าควรจะขึ้นค่าแรงให้ลูกจ้างเท่าใด ลูกสาวป่าแดงได้ชี้แจงกับลูกจ้างทุกคนว่าสภาพเศรษฐกิจแบบนี้ก็เดือดร้อนกันหมด กิจการก็มีรายได้ลดลงเช่นกัน แต่ก็รับปากว่าจะขึ้นค่าแรงให้โดยต้องไม่กระทบต่อกิจการด้วย

5. นักเรียนคิดว่าปัญหานี้มีใครเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาบ้าง
- ป่าแดง
  - ธุรกิจของป่าแดง
  - ลูกจ้างของป่าแดง
  - ลูกสาวของป่าแดง
6. ในความเห็นของนักเรียน แนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุดควรเป็นข้อใด
- ขึ้นค่าแรงให้ลูกจ้าง 450 บาทต่อวัน ตามที่ลูกจ้างร้องขอ
  - ทำความเข้าใจกับลูกจ้างว่าสภาพกิจการตอนนี้ไม่สามารถขึ้นค่าจ้างให้ได้
  - หารือกับลูกจ้าง อธิบายปัญหาของนายจ้าง และขึ้นค่าจ้างให้ตามความเหมาะสม
  - ขึ้นค่าแรงให้ลูกจ้างตามที่ร้องขอ และหาช่องทางเพิ่มรายได้ให้กิจการ

A เฉลยแนวข้อสอบการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ชุดที่ 1

1. สรุปความจากบทความและโจทย์ได้ว่า ปัญหา คือ เนื้อหุราคาแพงเพราะอุปสงค์มากกว่าอุปทาน เป้าหมายคือ นำเข้าเนื้อหุเพื่อแก้ปัญหาโดยนำเข้าในปริมาณที่เหมาะสม หมายความว่า จะมากเกินไปหรือน้อยเกินไปก็ได้ ดังนั้น จึงต้องรู้ถึงอุปสงค์ อุปทาน ซึ่งรวมทั้งอุปทานที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย ดังนั้น คำตอบที่จะได้คะแนนเต็ม 1 คะแนน ต้องเลือกกระบายดังนี้

	ข้อ ก (0.25 คะแนน)	ข้อ ข (0.25 คะแนน)	ข้อ ค (0.25 คะแนน)	ข้อ ง (0.25 คะแนน)
คำตอบที่ถูกต้อง	●	●	●	○

*หากไม่ได้ตอบดังนี้คะแนนจะได้เฉลี่ยตามข้อ

2. ตอบข้อ ง เพราะ เป็นข้อที่ได้คะแนนมากที่สุด ส่วนตัวเลือกอื่นจะได้คะแนนแตกต่างกันไปดังนี้

ข้อ	คำตอบ	คะแนน
ก.	สั่งนำเข้าเนื้อหุปริมาณมากโดยเร็ว เพื่อแก้ปัญหาให้เร็วที่สุด	0.50
ข.	ชี้แจงต่อที่ประชุมว่าไม่สามารถนำเข้าได้เนื่องจากไม่ทราบอุปสงค์และอุปทานที่แท้จริง	0.25
ค.	สำรวจความต้องการบริโภคเนื้อหุ และนำเข้าเนื้อหุให้เท่ากับความต้องการ	0.75
ง.	ตรวจสอบปริมาณเนื้อหุในตลาด และความต้องการบริโภคเนื้อหุ เพื่อนำเข้าเท่าที่จำเป็น	1.00

3. ตอบข้อ ง เพราะ เป็นข้อที่ได้คะแนนมากที่สุด ส่วนตัวเลือกอื่นจะได้คะแนนแตกต่างกันไปดังนี้

ข้อ	คำตอบ	คะแนน
ก.	นำเข้าเนื้อหุจากต่างประเทศตามเดิม และส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงหุเพิ่มขึ้น	0.50
ข.	แจ้งไปยังนายกรัฐมนตรีนว่าหุเพียงพอกับความต้องการ และไม่ต้องทำอะไรแล้ว	0.25
ค.	ขอความร่วมมือผู้ขายนำเนื้อหุในสต็อกออกสู่ตลาด และส่งเสริมการเลี้ยงหุ	0.75
ง.	ออกมาตรการห้ามกักตุนเนื้อหุในสต็อก นำเข้าเนื้อหุเท่าที่จำเป็น และส่งเสริมการเลี้ยงหุ	1.00

4. จากตัวเลือกพิจารณาได้ว่า ข้อ ข และ ค เป็นการวัดผลของแนวทางที่นำไปสู่การปฏิบัติ ส่วนข้ออื่นไม่เกี่ยวข้อง ดังนั้น คำตอบที่จะได้คะแนนเต็ม 1 คะแนน ต้องเลือกกระบายดังนี้

	ข้อ ก (0.25 คะแนน)	ข้อ ข (0.25 คะแนน)	ข้อ ค (0.25 คะแนน)	ข้อ ง (0.25 คะแนน)
คำตอบที่ถูกต้อง	○	●	●	○